Bijlage 1: Verslag financieel toezicht BZK op provincies en gemeenschappelijke regelingen

Inleiding
Jaarlijks wordt verslag gedaan van het namens de Minister van BZK uitgeoefende toezicht op de provinciale financiën. Hierbij gaat het om het financieel toezicht op de provincies, zoals geregeld in hoofdstuk XIII (paragraaf 3) van de Provinciewet, en om het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen waaraan provincies deelnemen, zoals geregeld in hoofdstuk IV (paragraaf 3) van de Wet gemeenschappelijke regelingen en hoofdstuk XIII (paragraaf 3) van de Provinciewet.

Het uitgevoerde financieel toezicht op de provincies richt zich op de beoordeling van de financiële positie van de provincies. Dit is primair gebaseerd op de beoordeling van de provinciale begrotingen, die reëel en structureel in evenwicht dienen te zijn. Structureel evenwicht gaat uit van een begrotingssaldo dat het resultaat is van uitsluitend structurele baten en lasten.

Net als voorgaande jaren is door BZK aan de hand van een aantal toezichtcriteria de intensiteit van het toezicht op de provincies bepaald. Op basis van de toezichtervaringen in het vorige begrotingsjaar, actuele signalen over toenemende of extra risico's en een aantal andere criteria (zoals de ontwikkeling van de voorgeschreven financiële kengetallen) is bepaald of een nadere analyse van de begroting nodig was. Als geen nadere analyse nodig is, volgt voor het volgende begrotingsjaar repressief toezicht. Dit betekent dat de begroting, en ook de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen, geen goedkeuring behoeven van BZK. Voor de provincies en gemeenschappelijke regelingen waarbij wel een nadere analyse nodig is, wordt op basis van de bevindingen van deze analyse besloten of repressief of preventief toezicht van toepassing is (bij preventief toezicht moeten de begroting, en ook de daarop betrekking hebbende begrotingswijzigingen door BZK worden goedgekeurd).

Financieel toezicht op provinciale begrotingen 2022 en meerjarenramingen 2023-2025 (en jaarrekeningen 2020)
De belangrijkste bevindingen zijn:
- Alle provincies hebben de begrotingen en rekeningen ingezonden binnen de wettelijk gestelde termijnen (in artikel 207, lid 2 van de Provinciewet).
- Bij geen van de provincies was aanleiding om voor het jaar 2022 op basis van de financiële positie of anderszins over te gaan tot het instellen van preventief toezicht.

Financiële kengetallen
Alle provincies hebben de voorgeschreven financiële kengetallen in hun begroting opgenomen. Uit het overzicht van deze kengetallen (zie bijlage 3) blijkt dat de provincie Zuid-Holland ten opzichte van de andere provincies hoge schulden heeft. De solvabiliteit is ook relatief laag bij Zuid-Holland. Dit geldt ook voor de provincie Zeeland en in mindere mate voor de provincie Utrecht. De provincies Groningen, Drenthe, Zuid-Holland en Gelderland hebben een hogere belastingdruk. Deze provincies hebben ten opzichte van andere provincies hoge opcenten op de motorrijtuigenbelasting. Alle provincies vallen bij het kengetal grondexploitaties in de categorie 'minst risicovol'.